

ΘΕΣΣΑΛΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΠΟ ΤΟΥ ΚΙΣΣΑΒΟΥ

Δύο ὑπαξιωματικοί, εἰς χωροφύλαξ κ' ἐγὼ ὡς καπετάνιος, ἀνελάβομεν τὸ ἥρωϊκὸν ἔργον ν' ἀνα-
βῶμεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κισσάβου. Ἄρ' ἐ-
σπέρας διὰ τῆς κοιλάδος τοῦ Κισσιρλῆ ἀνήλθο-

μεν εἰς Σπηλιάν, χωρίδιον ἐγειρόμε-
νον ἐπὶ τοῦ ὄρους, καὶ ἀφοῦ ἀνεπαύ-
θημεν ἐπὶ μικρόν, ἐξεκινήσαμεν περὶ
τὸ μεσονύκτιον.

Σκοπὸς μας ἦτο νὰ φθάσωμεν ἐπὶ
τῆς κορυφῆς πρὸ
τῆς ἀνατολῆς τοῦ
ἡλίου, τῆς ὁποίας
τὸ θέαμα ἠκούσα-
μεν ὅτι ἦτο τι ἐκ-
τακτον. Καθὼ κα-
πετάνιος ἐπεχείρη-
σα νὰ ἡγεμονεύσω
ἐγὼ τοῦ δρόμου.

Ἀλλὰ τὸ σκότος
ἦτο τόσον βαθύ καὶ
ὁ δρόμος τόσον ἀ-
νώμαλος καὶ ὀλι-
σθηρὸς, ὥστε—μ'
ἐντροπὴν μου τὸ
ὁμολογῶ—ἀπὸ
τῶν πρώτων βη-
μάτων παρεχώρη-
σα προθύμως τὸ κα-
πετανλίκι καὶ τὴν
πρωτοπορείαν εἰς
τὸν ἀγαθὸν Στε-
ρανῆν, ὅστις ἂν καὶ
οὔτε καπετάνιος ἦ-
το, οὔτε ὑπαξιω-

ματικὸς οὐδὲ κἂν χωροφύλαξ ἀλλὰ καὶ οὔτε Ξε-
νοφῶν, ἀπέδειξεν ὅτι ἦτο ὁ καταλληλότερος ὅλων
ἡμῶν νὰ καπετανεύη.

Ἀλλὰ τὸ θεῖον εἶνε πάντοτε φθονερὸν. Τὸ
καπετανλίκι ἐπλήρωσε πολὺ ἀκριβῶς ὁ ἀτυχὴς.
Διότι ἐν ἀρχῇ, ἵνα δῆθεν φέρη ἐπιστημότερον τὸν
τίτλον, ἐκρέμασα ἀπὸ τῆς ὀσφύος του τὸ φοβερὸν
ξίφος μου—τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον μοῦ ἔδωκεν ἡ πα-
τρις ἵνα κατασφάξω τοὺς ἐχθρούς της καὶ οὐχὶ νὰ

τὸ κτυπῶ εἰς τὰς πλάκας τῆς ὁδοῦ Σταδίου! ὡς
ἔγραφεν ἄλλοτε φιλόπατρις Κραθαρίτης—τὸ ὁ-
ποῖον ὁμως, σῆς βεβαίω, μοῦ ἔφερε σόδαρόν καὶ
ἀνωρελὲς βάρος τὴν ὥραν ἐκείνην. Μετ' ὀλίγον

δὲ τοῦ ἐκρέμασαν
προθύμως ἀπὸ τοῦς
ὤμους τὰ ὄπλα των
καὶ οἱ ὑπαξιωμα-
τικοί. Εἶνε ἀληθὲς
ὅτι ἐν ἀρχῇ ἐκοκο-
ρεῖτο ὁ Στερανῆς
διὰ τὸ νέον ἀξίωμα
του κ' ἔβαινε σο-
βαρὸς καὶ κομπά-
ζων, ὡς ὁ ἀθάνα-
τος ἥρως τοῦ Θερ-
βάντες καθ' ἣν ὥ-
ραν ἐχειροτονεῖτο
ἱππότης τῆς ἐλκει-
νῆς μορφῆς ὑπὸ
τοῦ καπύλου. Ὅτε
ὁμως ἀργότερα,
δῆθεν πρὸς ἄστει-
σμόν, ἀληθῶς ὁμως
ἵν' ἀποβάλῃσι τὸ
βάρος, τὸ ὁποῖον
τοὺς ἔκαμνε ν' ἀγ-
γομαχῶσι κατὰ
λεπτόν, οἱ εὐστα-
λεῖς καὶ γενναῖοι
ὑπαξιωματικοί τοῦ
ἐρριψαν ἐπ' αὐτῶν καὶ
ξίφοι, γλῶσσας καὶ φυ-
σιγγισθῆναι καὶ
παγούρια καὶ μαν-
δύας καὶ ἀκόμη τὰ
πηλίκια των, δὲν
ἤξεύρω ὅποιαν ἐλε-

ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΝ ΡΟΔΟΝ

εινὴν μορφήν καὶ ὁποῖον ἱπποτισμόν θὰ εἰδείκνυν
ὁ χωρικός. ἂν μὴ ἐπιέζετο ὑπὸ τῆς ἀνάγκης.

Ἴσως ὁμως νὰ μὴ τὸν ἐπείραζε καὶ πολὺ τοῦτο.
Διότι οἱ Θεσσαλοὶ ὄρειοι ἀμιλλῶνται κατὰ τὴν
ἀντοχήν καὶ πρὸς τοὺς βωμολαιωτέρους ἡμιόνους
των, θέλουσι μάλιστα ν' ἀποδείξουν ὅτι τοὺς ὑπερ-
τεροῦσιν. Ἀλλὰ τοῦτο βεβαίως δὲν ὀρεῖται εἰς
τὸν ἱπποτισμόν των—τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώρισαν
ποτέ, οἱ ἄμειροι—ἀλλ' εἰς τὸν φόβον μήπως βλά-

ψῶσι τὰ ζῶα των, καὶ εἰς τὴν πτωχείαν, ἥτις δὲν τοῖς ἐπιτρέπει ν' ἀποκτήσωσι καὶ δεύτερον. Μ' ἐ-
τυχε πολλάκις νὰ συναντήσω αὐτοὺς κατερχομέ-
νους εἴτε ἀνερχομένους πρὸς τὸ χωρίον των, μὲ τὰ
ζῶα ἐμπρὸς ἐλεύθερα παντός φορτίου, αὐτοὺς δὲ
ρέροντας ἐπάνω των καὶ πελέκεις καὶ στρονίαι καὶ
ξύλα καὶ ὅ,τι ἄλλο, ἥρκει μόνον νὰ μὴ βαρύνουν
αὐτά. Ὡστε καὶ ὁ Στεφανῆς πιθανὸν νὰ ἤσχαλ-
λεν ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ δὲν θὰ μετενόει διὰ τὸν τί-
τλον ὃν διεξεδίκει. Διότι ἂν καὶ δὲν διέκρινον αὐ-
τὸν παρὰ ὡς μαῦρον λόφον ἐμπρὸς, μὲ δένδρα καὶ
βουματιῆς ἐπάνω, ὡς τὸν παρίστανε φανταστικῶς ἡ
νύξ, κεκαλυμμένον μὲ τοὺς μανδύας καὶ τὰ λευ-
κάζοντα ὄπλα, ἐν τούτοις ὁ λόφος οὗτος ἐκινεῖτο
καὶ ἀνεπήδα καὶ ὀλονὲν ἀνέβαινε, ἐνῶ ἡμεῖς, ἂν
καὶ ἐλαφρότατοι, ἠκολουθοῦμεν βραδέως, ἀσθμαί-
νοντες καὶ ἀπνηδυνενοί.

Εἶχομεν δαπανήσῃ μίαν ὥραν ἀφ' ἧς ἐξεκινή-
σαμεν ἀπὸ τὴν Σπηλιάν. Καὶ καθ' ὅλον τὸ διά-
στημα τοῦτο ἐβόαινομεν ἐπὶ ἐδάφους ἐπεστρωμένου μὲ
πλάκας ὀφθαλμοῦ, ὀδοντωτάς, μὲ πέτρας καὶ λιθάρια
κοπτερά καὶ μὲ ὀλιγίστην βλάστησιν, δηλαδὴ ἐπὶ
τοῦ γείλους τῆς διειράδος ἐκείνης, ἥτις τίθεται ἐμ-
πρὸς ὡς περιλαίμιον τοῦ ὄρους. Πρέπει ὁμως νὰ
μάθετε ὅτι τὸ περιλαίμιον τοῦτο δὲν ἔχει τὸ σχῆμα
τῶν ὑψηλῶν φωκῶν ἀλλὰ τῶν καταβιβατῶν, τὰ
ὁποῖα θηλυκόμενα πρὸς τὴν σραγὴν ἀνέρχονται
βαθυμῆδον καὶ ὑψοῦνται ὅπως μέχρι τοῦ τραχή-
λου. Ἄν δὲ μάθετε καὶ ὅτι ἡ Σπηλιὰ καίται ἀ-
κριβῶς ὀλίγον ἄνω τοῦ θηλυκώματος, ἐπὶ τοῦ ἀ-
ριστεροῦ σκέλους, θὰ ἐννοήσετε πόσον ἀνωφερὴς
ἦτο ἡ ὁδὸς τὴν ὁποίαν ἠκολουθήσαμεν καὶ εἰς
ποῖον βαθμὸν ἀγγρομαχητοῦ εὐρισκόμεθα.

Εὐτυχῶς ἠκούσθησαν αἰφνης θορυβώδεις ὕλα-
καὶ ἀπὸ τοῦ δάσους τῶν ἐλατῶν, ὅπερ ἠγεῖρετο
κατὰ μακρὸν ἐμπρὸς μας καὶ ἐξώρμησε μανιώδης
ὄμιλος τσοπανοσκύλων. Θὰ φανῇ βεβαίως πα-
ράδοξον ὅτι ἀποκαλῶ εὐτύχημα τὴν συνάντησιν
τῶν σκύλων, τὴν ὁποίαν ἐσυνεβίβισαν ν' ἀποφεύγουν
πάντες οἱ κοινοὶ θνητοί. Καπετάνος ὁμως ταξεί-
δων δὲν φοβεῖται τοὺς σκύλους· σκύλοι καὶ πρό-
βατα καὶ γάλα καὶ τυρὸς καὶ τσοπάνος, ὅλα εἶνε
εἰς τὴν διάθεσίν του· τοῦτο δὲ γνωρίζων ἐγὼ, μό-
λις εἶδα ἐμφανισθέντα τὸν τσοπάνον μὲ κοντοτού-
ρεκον Γκαρὶ ἐπ' ὤμου καὶ πλήρες μαχαίρων τὸ σε-
λάχιον, ἀνέλαθον ἀπὸ τοῦ Στεφανῆ τὸ καπεταν-
λίκι καὶ ἠρώτησα σοφιστῶς:

— Τίνος εἶν' ἡ στάνη, ῥέ:

— Τοῦ Παπαδήμα τοῦ Νικολοῦ, καπ' τάνε.

— Καὶ πῶς εἶς' ἔτσι ἀρματωμένους, σὰν ἀστα-
κός:

— Ἀμ' ἐδῶ ποῦ βρισκόμαστε, καπ' τάνε μ'.

— Γιὰ τοὺς ἀνθρώπους:

— Καὶ γιὰ τὸ ζῆλαί καὶ γιὰ τὰ ἀνθρώπους.

— Μὰ νὰ σοῦ εἰπῶ ἔχεις ἄδεια:

Ὁ τσοπάνος ἔμεινε κατὰ πλῆκτος. Ποῦ νὰ
μαντεύσῃ τὴν ἱερὰν φλόγα, ἣν ἔτρεφον εἰς τὰ
στήθη μου πρὸς ἀπαγόρευσιν τῆς ὀπλοφορίας!

— Τί ἄδεια, ἐδῶ ἀπάνου τί ἄδεια νάχω; ἤρ-
θρῶσε δειλῶς.

Ἐγὼ τότε ἀνέλαθα περισσότερον κόμπον καὶ
περιστρέψας τὸ βλέμμα εἰς τοὺς ὑπαξιωματικούς
οἵτινες μὲ περιστοιχίζον, στρήφον δὲ ἀρειμανιώως
καὶ τὸν σπανίζοντα μύστακά μου:

— Τί ἄδεια; ἄδεια ὀπλοφορίας δὲν ξέρεις
πῶς δίχως ἄδεια δὲν μπορείς νὰ τραβῆς ἄρματα:

Καὶ ἀπειλητικώτερον προσέθηκα:

— Ξέρω τί ἤθελες ἐσύ νὰ στὰ πάρω, νὰ σὲ
λιταρώσω καὶ νὰ σὲ στεῖλω μέσα.

Ἐννόουν τὴν Λάρισαν. Ὁ τσοπάνος ἔμεινε κα-
τατρομαχμένος, παράλυτος. Τότε δὲ ἐγὼ προσέ-
θεσα ἀκόμη σοβαρώτερον:

— Ἀς εἶνε, ἔχε χάρι... Ἀκουσ' ἐδῶ ἡμεῖς θὰ
πῶμ' ἀπάνου. Σὰν θὰ κατεβούμε νὰ μᾶς ἔχῃς
ἐνα βεδούρι γάλα... Ἀκουσε' νὰ σράξῃς καὶ μιά
γκιόσα νὰ τὴν ξεκοκαλίσουμε. Ἐχεις ψωμί;

— Δὲν ἔχω, καπτάνε μ'.

— Νὰ πᾶς κάτου ἔς τὸν πάρεδρο νὰ τοῦ γηρέ-
φῃς δυὸ ψωμιὰ ἀπὸ μέρους μου.

— Κύνταξε, κακομοίρη, νὰ τὰ βροῦμε ἑτοίμα·
προσέβηκεν εἰς τῶν ὑπαξιωματικῶν εἰς τὸν αὐ-
τὸν τόνον.

— Ἐτοίμα· ὦρα καλή· ἐπευχήθη ὁ τσοπάνος,
εὐτυχῆς διότι μ' ἐν γεῦμα ἐξηγόραζε τὴν ἐλευθε-
ρίαν του.

Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς εὐτυχέστεροι διότι ἐξησφαλί-
σαμεν τὴν ὑποχώρησιν· εἰσῆλθομεν εἰς τὸ
δάσος. Μετ' ὀλίγον ἐρθάσαμεν εἰς τὴν Συναχό-
βρυσιν, ἥτις ἔλαβε τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ συναχίου τὸ
ὁποῖον ἐφιλοδώρησεν εἰς τινὰ διαβάτην τὸ ψυχρό-
τατον νερόν της καὶ ἡ δροσερότης τοῦ τοπίου.
Ἡμεῖς ὁμως καθὼς ἤμεθα τότε, οὔτε συνάχι· ἐφο-
βούμεθα οὔτε τίποτε, ἀλλ' ἐξηπλώθημεν εὐθύς,
φαρδαῖς πλατείς γύρω τῆς βρύσεως ν' ἀνάψωμεν
ἐν σιγῇ.

Ἡ νύξ ἦτο σκοτεινότερα ἐκεῖ καὶ μᾶς περι-
κάλυπτε διὰ τινος μυστηρίου. Ἄνω ὑψοῦ το
λόφος χλοερὸς καὶ κατάρυτος· κάτω ἔχαινε ἄ-
βυσσος τῆς ὁποίας ἐκ τοῦ σκότους ἀδυνατοῦμεν ν'
ἀναμετρήσωμεν τὸ ὕψος· αἱ ἐλάται βαθύμως σειό-
μεναι ὑπὸ τῆς νυκτερινῆς αὔρας ἐβόλζαν· τὸ νερόν
ἔτρεχε κελαρύζον· ἐπάνω τ' ἄστρα, διὰ μέσου τῶν
φυλλωμάτων ἐφειγμένως ἰλαρῶς καὶ μᾶς προσ-
εμεδίον καὶ ἀπὸ πέραν ἤρχετο τὸ κωδώνισμα τοῦ
ποιμνίου τοῦ ἀτυχοῦς τσοπάνου καὶ κἄπου κἄπου
κακὴν βέλαιμα, ἴσως τοῦ ζῶου ἐκείνου τὸ ὁποῖον
ἐθυσιάζετο χάριν ἡμῶν. Ὅλα δ' αὐτὰ ἀρμονικῶς
συγγεόμενα εἰς τὸ μυστήριον τῆς νυκτός, δὲν ἔκα-
μνον ἄλλο παρὰ ν' ἀποναρκώνουν τὸ πρόθυμον
σῶμά μας καὶ νὰ μᾶς ρέουν εἰς λήθην τῆς ἐπιχει-
ρήσεώς μας.

Εὐτυχῶς εἶχομεν ἀρκετὴν ἀκόμη θέλησιν καὶ ὑπερισχύσαμεν ἐπὶ τέλους. Ἠγέρθημεν, ἐρορήσαμεν ἄσθονον νερόν, ἐγεμίσαμεν καὶ τὰ παγούριά μας, διότι δὲν θὰ συντητῶμεν ἄλλο πλέον, καὶ ἀνελάβομεν πάλιν ἡρωικῶς τὰ βράσινά μας. Ἐθαίνομεν ἤδη ἐπὶ δρομίσκου οὐαλοῦ, ἔχοντος δεξιᾶ καὶ ἀριστερᾶ ἐλάτας καὶ πρίνους, οἵτινες κάποτε παρενέβαλλον ἀξιογέλαστον δικλοποδίαν διὰ τῶν ριζῶν των.

Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς τὸ τέμας τοῦ δρόμου μας. Μὴ ἀνακράξῃτε εἰς τὴν λέξιν. Τερματοῦται ἐδῶ τὸ περιλαίμιον μόνον, τὸ ὅποιον διὰ γλοερᾶς καὶ ἐλαφρᾶς κλίσεως συνεχέται μὲ τὸν ὁγκώδη καὶ ροθερόν λαϊμόν τοῦ ὄρους. Ἀπ' ἐδῶ ὅμως ἀρχίζει ἡ ἐπίπονος, ἡ ψυχροβγάλτρα πορεία μας. Διότι τῶρα τὸ βουνὸν ὀρθοῦται περιφερές, μὲ εὐρεῖαν βάσιν καὶ ὀξείαν κορυφὴν, ὡς πυραμῖς, γυμνότατον, ξηρόν, ἐκ ραιῶν τιτανολίθων μόνον. Καὶ οἱ τιτανόλιθοι οὗτοι, ἄλλοτε μὲν εἶνε ἰσχυρῶς προσκεκολλημένοι οἱ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ καὶ στερεοῦνται τὸ πόδι, μόνον λαμβάνον καμμίαν πληγὴν ἐκ τῶν αἰχμηρῶν κορυφῶν των, ἥτις σὲ κάμνει νὰ μορφοῦσθαι καὶ νὰ βλασφημήσῃς μὲ τὴν ἐπιχειρήσιν σου. Ἄλλοτε ὅμως κεῖνται ἀπεσπασμένοι, ἀτάκτως ἐροισμένοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τῶν κατερχομένων ὄμβρων, πλατεῖς, μεγάλαι, ὀλισθηροὶ ἐπὶ τῶν συντριμμάτων, ὥστε μόλις πατεῖς ἐπάνω των ἀντὶ ν' ἀνέλθῃς φέρεσαι πρὸς τὰ κάτω μετὰ σιδηροδρομικῆς ταχύτητος, καὶ ἂν δὲν προσθῇς νὰ στερεωθῇς ἄλλου, ἐπισκέπτεσαι εὐχερέστερον τὴν ἄβυσσον καὶ τοὺς κορυμούς. Δὲν ἔχει ἐκεῖ ἀτραπούς οὐδὲ διόδους, δὲν ἔχει μονοπάτια οὐδὲ σύρματα. Ἄν καὶ τόσοι προηγήθησαν ἡμῶν καὶ τόσοι θὰ μᾶς ἀκολουθήσουν ἐκεῖ, τὰ βήματά των δὲν δύνανται ν' ἀρήσουν ἔγνη ἐπὶ τοῦ κινητοῦ αὐτοῦ ἐδάφους. Ἐδῶ καθένας ποῦ θὰ ἐπιχειρήσῃ ν' ἀναβῇ τὴν κορυφὴν του πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ καὶ νέον δρόμον, καὶ ὅ,τι εὐρίσκει ἐμπρὸς του νὰ τὸ ὑπερβαίνει. Καὶ τὸ χειρότερον πάντοτε ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον νὰ εὐρίσκειται εἰς τὴν αὐτὴν βαθυμίδα.

Σὰς ὀρκίζομαι ὅτι, ἂν ἀριθμήσω τὰς στιγμὰς ὅσας ἀνεθεμάτισα τὴν ἐπιχειρήσιν μου καὶ ἀπέφασκα νὰ κατέλθω παραιτῶν καὶ ἡλίους καὶ θεάματα, θὰ ὑπερῶ πολλὰ πλάσιως τὰς νύκτας τῆς Χαλμιᾶς. Ὑποθέτω δὲ ὅτι καὶ οἱ σύντροφοί μου τὸ αὐτὸ ἔκαμνον, διότι μ' ἐπληροφόρει κατὰ πᾶν λεπτόν τὸ ἀγγομαχητόν των, τὸ ὅποιον ἦτο ἱκανὸν νὰ κινήσῃ ὁλόκληρον ἀτμομηχανήν.

Καὶ ἐμὲ ὅμως καὶ ἐκείνους συνεκράτει ἡ φιλοτιμία νὰ μὴ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἤμεθα κατώτεροι ὁ εἰς τοῦ ἄλλου καὶ τὸ πείσμων νὰ μὴ ἀρῇσωμεν νὰ ἡττηθῶμεν ἀπὸ τὸν ἄψυχον αὐτόν γίγαντα. Ἀλλὰ τὸ κακὸν εἶνε ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὐταὶ διχθεῖσαι οὕτε τοὺς πνευμονάς μας ἦσαν ἱκαναὶ νὰ ἡσυχάσουν, οὕτε τὰς καρδίαις μας νὰ κρατήσουν, οὕτε τοὺς τένοντας τῶν ποδῶν μας,

οἵτινες ἤσπαιρον ὡς τὸ συλλαμβανόμενον ψάρι, οὕτε τὰ σκέλη ἅτινα ἐταλαντεύοντο ὡς πανιὰ ἀναπεπταμένα, οὐδὲ τὸν ἰδρωτὰ ὅστις, ἂν μὴ ἦτο διψασμένον τὸ βουνόν, ἠδύνετο ν' αὐξήσῃ κατὰ ἓνα ἀκόμη τοὺς τεσσαρὺς ὀνομαστοὺς ποταμούς τῆς Θεσσαλίας. Μ' ὅλα ταῦτα ἀνεθαίνομεν ἀκόμη, βραδείως ἀλλὰ σταθερῶς, μὴ προσφέροντες πλέον οὐδὲ γέλωτα, οὐδὲ σκῶμμα, οὐδὲ βλασφημίαν ἔτι, ἀλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κανὲν βήξιμον. Εἰς δύο δὲ τρεῖς δένδρα, τὰ ὅποια συντητήσαμεν δεσπόζοντα τοῦ ἐρήμου τόπου, ἐσταματῶμεν ἐπ' ὀλίγον διὰ νὰ ἰδῶμεν τάχα γύρω. Ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ πάρωμεν τὴν ἀναπνοὴν μας ἰστάμεθα· διότι γύρω δὲν ἦπλοῦτο παρὰ σκότος βαθὺ καὶ νέκρα ροθερά· οὐδὲν φωτεινὸν σημεῖον, οὐδεμίαν ρωγὴν, οὐδὲν ψιθύρισμα ἀνὰ τὸ χάος, ὥσπερ ἡ γῆ ἐβυθίσθη πάλιν εἰς τὴν πρὸ τῆς δημιουργίας κατάστασιν τῆς. Καὶ ἡμεῖς δὲν εἶχομεν παρὰ μέτρων τινῶν μόνον ἀτμοσφαῖραν περὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ διέκρινεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον ἀνδροῶς καὶ τὸν ὄγκον τῆς κορυφῆς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπατώμεν, ὡς νὰ ἦτο αὐτὴ ὅλη ἡ γῆ καὶ μόνον ἡμεῖς οἱ ζῶντες κάτοικοί τῆς.

Πλὴν γρήγορα ἠναγκάσθημεν νὰ στερεθῶμεν καὶ αὐτῆς τῆς ἀναψυχῆς. Διότι ἀτενίσαντες ἐπάνω εἶδομεν τὴν κορυφὴν ἀπέχουσαν ἀρ' ἡμῶν πολὺ ἀκόμη. Εὐθὺς ἡ ἰδέα ὅτι ὁ ἥλιος θ' ἀνέτελλε πρὶν ἡμεῖς ὀρθάσωμεν ἐπάνω καὶ τότε δὲν θὰ μᾶς ἔμενεν ἀπὸ τὸ προσδοκώμενον θέαμα εἰμὶ ὁ λυσιμελὲς κόπος, μᾶς ἔδωκε νέας δυνάμεις καὶ διὰ χειρῶν καὶ ποδῶν ἀναρριχώμενοι, ἐφθάσαμεν τέλος εἰς τὴν κορυφὴν μὲ τὴν ψυχὴν ἐς στόμα.

*

Ἡ κορυφὴ τοῦ ὄρους δὲν ἔχει ἀπλωμα καθόλου ἀλλὰ μικρὸν κατὰ μικρὸν ὀξύνεται μέχρις ἐλαχίστου. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου οἱ περὶ τὴν χωρικὴν ἡγεῖραν ἐκ πλακῶν μικρὸν τεῖχος, ἐκ τῶν συνήθων κατασκευασμάτων τῶν ποιμένων εἰς τὰ ὄρη. Χάμω δὲ τρεῖς τέσσαρα σκαλοπάτια φέρουν εἰς δῶμα μέτρων τινῶν ἐντὸς τοῦ βουνοῦ, ὅπερ ἀριερούται εἰς τὸν ἅγιον Ἡλίαν.

Ἄλλοτε τὸ ἐκκλησιδίδιον τοῦ ἁγίου Ἡλίου ἡγεῖρετο κάτω, ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς Συναχρόδουσις καὶ ἐκεῖ ἐσυνάζοντο κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ ἐπανηγυρίζον οἱ περὶ τοὺς. Ὁ ἅγιος ὅμως δὲν ἔτρεφε καὶ πολλὴν ὑπόληψιν εἰς τὰς γυναικάς. Καὶ δὲν γνωρίζομεν ἂν ἡ ἰδιοτροπία του αὕτη ἐναντίον τῶν σκηνηωματῶν τοῦ Σατανᾶ προέρχεται κατ' εὐθείαν γραμμὴν ἀπὸ τὴν Ἰεζαβὲλ, γυναικά του Ἀρχαῖβ βασιλέως τοῦ Ἰσραήλ, ἥτις μετὰ τὴν σφαγὴν τῶν ἱερῶν τῆς αἰσχύνῃς καὶ τῆς ἡττῆς τοῦ θεοῦ τῆς βεβαίως θάτον ἐστέλλεν ἀντικαταστήσῃ αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῶν ἐσχαρῶν θύματα, ἂν μὴ κατέφευγεν εἰς τὸ ὄρος Χωρίβ καὶ τὴν ἀντίληψιν τῶν κοράκων. Γνωρίζομεν μόνον ὅτι μίαν φορὰν, βεβρυθεὶς πλέον αὐτὰς ἐφυγε καὶ ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς

κορυφῆς τοῦ Κισσάβου. Οἱ εὐσεβεῖς χωρικοὶ οὔτι-
νες θέλουν τὰς γυναῖκας τῶν ἄλλῃ θέλουν καὶ τὸν
ἅγιόν των, παρηκολούθησαν αὐτὸν ἐκεῖ, ἀνέσκα-
ψαν τὴν ἐκκλησίαν του καὶ ἀνέσυστησαν τὴν πα-
νηγύριν των. Ἀλλ' εἰς οὐδεμίαν γυναῖκα ἐπιτρέ-
πεται πλέον ἐκεῖ ἡ ἄνδρος. Κατ' ἔτος μένουν εἰς
τὸ παρὰ τοὺς πρόποδας δάσος Λαιβάδι· καὶ ἐκεῖ
καρτεροῦν τοὺς ἄνδρας των, λαμβάνουσαι οὕτω μό-
νον κατὰ συμπάθειαν τὰς εὐλογίας τοῦ ἁγίου, ἐν
τῇ ἀποστέλλῃ.

Εὐτυχῶς ὅτε ἀνῆλθον ἐκεῖ τὸ σκότος ἐδέ-
σποζεν ἀκόμη εἰς τὸν αἰθέρα. Ἀλλ' ἐδέσποζε
προσέτι καὶ ὁ ἄνεμος μηχανώδης, ἀπειλὼν νὰ μᾶς
ἐκσπενδονίσῃ εἰς τὸ χάος, ὥστε τάχιστα ἐζητή-
σαμεν φιλοξενίαν εἰς τὴν κατακόμβην τοῦ μισο-
γύνου ἁγίου. Ἐκτὸς τεμαχίον κηροῦ, ἐνὸς γα-
μηλοῦ κηροστάτου καὶ δύο τριῶν εἰκότων ἐξ ὧν ἡ
μία τοῦ Προφήτου ἐπὶ πλαχὺς τοῦ βουνοῦ, ζωγρα-
φηθεῖσα ἐκεῖ ἐπάνω ὑπὸ τινος ἐκ πλησιωγώρου
κώμης ἀγογράφου, οὐδὲν ἄλλο εἶδομεν ἐν αὐτῷ.
Ἀλλὰ καὶ δὲν ἠδυνάμεθα ἄλλο τι νὰ ἴδωμεν, διότι
τὸ ψῆχος ἦτο δριμύτατον καὶ ἐμένομεν ἀκίνητοι
ἐντὸς τῶν μηχανῶν μας, συνεσπειρωμένοι εἰς μίαν
γωνίαν, μετὰ πόθου ἀναλογιζόμενοι τὸν φοβερόν
καύσωνα τῆς Λαρίσης, ὅστις ὅσον καὶ ἂν εἴνε φο-
βερός δὲν ἀπειλεῖ ὅμως καὶ ἀπὸ πλευρίτιδα.

Μετ' ὀλίγον ἐφάνη διὰ τῆς ὁπῆς τῆς εἰσόδου ἡ
χαρυγὴ τῆς ἡμέρας καὶ ἀνεπηδήσαμεν ὅλοι ἐξω.
Ὁ παλαιὸς Ἑρως κατήρχετο ν' ἀναζωογονήσῃ
τὴν ὕλην καὶ ν' ἀναπλάσῃ τὸ χάος. Ἀπ' ἀνατο-
λῶν κροκοθαφῆς πέπλος ἀνυψοῦτο ἀπὸ στιγμαῖς
εἰς στιγμὴν εἰς τὸν ὀρίζοντα· οἱ ἀστέρες ἐσθύνον
ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἐν λευκῇ φεγγαβολῇ· κάτω
ἀπὸ τῶν δασῶν ἤρχοντο εἰς χαρμόσυτον χαριέτι-
σμα τῶν πτηνῶν τὰ κελαδῆματα καὶ ἄνω τῆς κε-
ρχλῆς μας, ἐν μεγαλοπρεπεί πῆσαι ἐκραζεν ὁ μέ-
γας ἀστὴρ. Ὅπισθ' ἐν μας αἰετοεῖα θεσσαλικά πε-
διάδες ἤρχίζον ν' ἀποκαλύπτωνται καὶ νὰ μᾶς
δεικνύωσιν ἐν ἀερώδει σκιὰ ἀκόμη τὰς ἄκρας τῶν
λόφων καὶ τοὺς μιναρῆδες τῶν τζαμιῶν των· δε-
ξιᾷ ἐν βαθυπρασίῳ ὄγκῳ, συνεχόμενον μετὰ τῶν
προπόδων τοῦ Κισσάβου καὶ τοῦ Μαυροβουνίου
ἐξεστίνετο μακρὸν τὸ Πήλιον, γανόμενον ἐν τῇ ἀ-
ποστάσει· ἀριστερᾷ ὠρθοῦτο ὁ θεῖος Ὀλύμπος,
ὀγκώδης καὶ ἀπειλητικὸς μετὰ τὴν ὕψιστην τριό-
δοντον κορυφὴν του ἀκτισοβολοῦσαν εἰς τὴν αὐ-
γὴν, ὡς τὴν κορὴν τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ
ἦν κρατεῖ ἐπάνω του, ὁ δικέφαλος χρυσόπλουμι-
σμένος ἀετὸς, καὶ ἐμπρὸς μας οἱ ἄγιοι τοῦ Θεο-
μάρκου ἠπλοῦντο εἰς ἐξαισίαν πυρκαϊᾶν νεφῶν.

Ἀλλὰ μεγαλειτέρα πυρκαϊὰ ἤναπτεν ἤδη μα-
κρὰν μᾶς εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. Πυρκαϊὰ
τῆς ὁποίας ἡ αἰματώδης ἀναλαμπὴ κατεφλόγι-
ζεν εἰς ἡμικυκλικὴν ἑκτασιν ὅλον τὸν ἀνατολικὸν
ὀρίζοντα, ὡς ἐκτιναχθεὶς ὠκεανῶν βορείου σέλαος.
Καὶ τότε εἶδομεν κατὰ πρώτην φορὰν ἐνώπιόν

μας τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἀναδύον τῆς θαλάσσης, ὡς
παρμεγίστην πυρκαϊδα ἰχθυογραφουμένην πρὸ
τοῦ φωτός· εἶτα δ' ἀπεκαλύπτοντο διαδοχικῶς
πρὸς ἀριστερὰ ὁδοντωταὶ κορυφαὶ βουνῶν λάμ-
πουσαι καὶ κοιλάδες μετὰ, ἐν λευκαζούσῃ ὀθονῇ
ὁμίχλης καὶ πεδιάδες βαθυκύανοι μετὰ φαιὰ ἐδῶ
καὶ ἐκεῖ στιγματαὶ συνοικισμῶν καὶ ἄκται μετὰ τὸν
ἄκρον τοῦ κύματος καὶ τῶν ἄμμων τοὺς σω-
ρούς, εἰς ἀργυρᾷν ταινίαν συγγεόμεναι καὶ κάτω
ἡμῶν, σχεδὸν πρὸ τῶν ποδῶν μας, αἱ γιγαντώ-
δεις γλώσσαι τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ἡ θάλασσα τῆς
Κασσάνδρας, εἰς τῆς ὁποίας ὁμως τὰ μολυβδόχρα
κύματα, δὲν ἄρμενιζε πλέον ὁ φοβερός στόλος
τῶν καταδρομέων καὶ τὸ μαῦρον καράβι τοῦ
Σταθῆ!

Αἶφνης ἀνέδυσε βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον
μέσω φλογερῶν κυμάτων κατακόκκινος καὶ ἀ-
λαμπής, πεπιεσμένος τὰς δύο παρειάς, ὡς γιγαν-
τιαία βαρβαρική ἀσπίς, ὁ ἥλιος. Τὸν ἐβλίπομεν
ἀνερχόμενον εἰς τὸν ὀρίζοντα μεγαλοπρεπῶς,
βραδέως, ἀτενίζοντα ἡμᾶς κατὰ μματα, ὡς νὰ ἤ-
θελε νὰ παύσῃ μετὰ τὴν ἀνυπομονήσαν καὶ τὴν πε-
ριέργειάν μας. Καὶ ἡμεῖς ἐπίσης τὸν ἀτενίζομεν
κατὰ μματα, μ' ἐκφρασιν υπερτάτης ἐκπλήξεως ἐπὶ
τῷ θεάματι· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ θράσος ἐκεῖνο τὸ ὁ-
ποῖον προσλαμβάνει εὐθὺς ὁ ἄνθρωπος, μόλις ἴδῃ
ἀνίσχυρον καὶ ἐξητλησμένον τὸν θεόν του. Ἀλλ'
ὥσπερ νὰ ἐθυμώθῃ διὰ τοῦτο αἶφνης, ἐστρογγυλώθῃ
καὶ ἐβάλει ποταμὸν ἀκτίων κατεπάνω μας, ὥστε
οἱ ἀνίσχυροι ὀφθαλμοὶ μας ἐκλείσθησαν τυφλοὶ
καὶ δακρυσμένοι, ὡς νὰ ἐπάθομεν τὸ πάθημα τοῦ
Τειρεσία.

Εὐτυχῶς δι' ἡμᾶς ὁ μέγας Ἀπόλλων δὲν εἶχε
τὴν κκεντρέγειαν τῆς σεμνῆς Παρθένου. Οἱ ὀφ-
θαλμοὶ μας ἀνέλαβον μετ' ὀλίγον τὴν δύναμιν
των καὶ εἶδομεν κάτω τὸν κόλπον ὅλον, ἐν μολυ-
βδίνῃ ἀκινήσει, λάμποντα ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου μεχρι
τῆς Θεσσαλονίκης. Οἱ σύντροφοί μου ἔλεγον
ὅτι ἔβλεπον ἐκεῖ τὴν ἱερὰν πόλιν τοῦ ἁγίου
Δημητρίου, ἐγὼ ὅμως δὲν τὴν διέκρινα. Εἶδον
ὅμως εὐκρινῶς ἐδῶθεν καὶ τὸν Ἅγιον Στέφανον
καὶ τὸ Αἰτώρορον, καὶ τὴν Κατερίνα με-
τὰ τοὺς κάμπους καὶ τὰς περιοχὰς των καὶ τὸ τεῖ-
χος τῆς Πλαταμώνος, τὸ ὁποῖον ἀναβρώσκει ὀπι-
σθεν τῆς μεθορίου γραμμῆς ἐπὶ λόφῳ, λευκὸν καὶ
κομψόν, ὡς μαρμαρίνον μνημεῖον μεσαιωνικοῦ ἥ-
ρωος. Ἐδῶθεν δ' ἀκόμη διεκρίνομεν τὴν σχισμάδα
τῶν Τεμπῶν ἄνω τῆς ὁποίας, ἐπὶ τῶν καταρύ-
των πλευρῶν τοῦ κάτω Ὀλύμπου, ἐφαίνοντο ἡ
Ράφανη καὶ ἡ Καρυά, ὁ Πυργητὸς καὶ ἡ Αἰ-
γάνη καὶ μεθοριακοὶ τινες σταθμοί, μέχρις οὗ ὠρ-
θοῦτο εἰς δυσανάβατον ὕψος τὸ ἱερὸν ὄρος, ζήλο-
τύπως ἀποκλείον ἀπὸ τῶν πατριωτικῶν ὀφθαλ-
μῶν μας τὰ ἐνδότερα τῆς Μακεδονίας.

Εἶχομεν ὅμως ἐκ δεξιῶν ἄλλα τερπνὰ θεά-
ματα. Ἀπὸ τοῦ Αἰγαίου, φεγγαβολοῦντος ἤδη

ἡ Σιάθος καὶ ἡ Σκόπελος ἔτεινον πρὸς τὸν ἥλιον τὰ δασέα στήθη των, ὡς φιλόκαλοι πέρδι-
 κες, καὶ ἐν συναφείᾳ φαινομενικῇ ἤρχιζεν ἀπὸ των
 ἄκρων τοῦ Πηλίου ἡ σειρὰ τῆς Γούρας, ἡρέμα
 προσαναβαίνουσα εἰς εὐγραμμά ὕψος, ἅνω των ὁ-
 ποίων ἐξείχε βαρὺς καὶ χιονισμένους ὁ Παρνασσός·
 ἔπειτα ἤρχοντο τὰ ὄρη των Ἀγρόρων, ἐπιμήκη,
 ὑψηλά, ὀδοντωτά ὡς σειρὰ φροβερῶν πύργων εἰς
 τεῖχος Κυκλόπειον· εἴτα ἀνεπαισθήτως τὰ ἡρώ-
 κειά Χάσια καὶ διὰ των Στενῶν τῆς Σιάκκας κατέ-
 ληγον εἰς τὸν Ὀλυμπον, σχηματίζοντα οὕτω παμ-
 μεγίστην λεκάνην, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἡπλοῦντο
 αἱ παχεῖαι πεδιάδες τῆς Θεσσαλίας, μετὰ τὴν λο-
 φοσειρὰν τοῦ Ῥεθηνίου ἐν τῷ μέσῳ ἀπ' ἄκρου εἰς
 ἄκρον, καὶ τὸν μέγαν Πηνειόν, λάμποντα μέσῳ
 καψαλῶν ὄχθων, μετὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, τὰ
 τζαμιά καὶ τὰς ἐκκλησίας των, τοὺς Ἕλληνας
 καὶ τοὺς Τούρκους καὶ τοὺς Ἑβραίους κατοίκους
 των, τοὺς ὁποίους ὁ ἥλιος ἐρώτιζεν ἤδη εἰς τὰ
 ἔργα των καὶ κατεφλόγιζε διὰ των ἀκτίνων του.
 Τούτους δὲ ἴσως θέλων νὰ προσυλάξῃ ὁ ἀγα-
 θὸς Κίσσαθος εἶδομεν νὰ ῥίπτῃ παχεῖαν τὴν
 σκιάν του μακρὰν, περιλαμβάνων σχεδὸν τὸ ἡμισυ
 τοῦ Λαρισαίου πεδίου ὑπὸ τὴν προστασίαν του,
 ἐνῷ τὴν κορυφὴν ἐξέτεινε μέχρι των Χασίων.
 Ποῖος ὅμως δύναται ν' ἀντιστρατευθῇ τοῦ Διὸς!
 Τί δύναται νὰ κάμῃ τὸ ἀκίνητον ὄρος, ὅσον καὶ
 ἂν εἴνε μέγα, ἐμπρὸς εἰς τὸν ἐκατηβόλον θεόν.
 ὅστις ἐμάστιζε τοὺς λευκοὺς ἵππους καὶ ἔφερε τὸ
 πυρφόρον ἄρμα του μετὰ τάχους εἰς τὰ ὕψη· Μι-
 κρὸν κατὰ μικρὸν περιεμάχυσεν, ὁ γηραιὸς τὴν
 σκιάν του καὶ συνεσπειρώθη περὶ ἐαυτόν, ὡς χελώ-
 νη εἰς τὰ βήματα τοῦ διαβάτου.

Ἡμεῖς ὅμως ἐτρέμαμεν ἐκ τοῦ ψύχους ἐκεῖ ἐ-
 πάνω καὶ ἐκρατούμεθα ἰσχυρῶς ἀπὸ των πλακῶν
 ἐν ἀντιστῶμεν εἰς τὰς πνοάς τοῦ ἀνέμου. Ἀφοῦ
 δ' ὁ ἥλιος ἐκρυψεν ὑπὸ τὰς ἀκτίνας του ὅλον τὸν
 Θερμαϊκὸν κόλπον καὶ τὰς ἀπέναντι ἀκτὰς καὶ τὰς
 πόλεις καὶ ἔχρησθημεν τοῦ θεάματος, τὸ ὁποῖον
 ὁμολογῶ, ὅτι μὲς ἔκαμην νὰ λησμονήσωμεν πάντα
 κόπον καὶ κούρασιν, ἤρχισαμεν νὰ κατερχώμεθα
 προθύμως καὶ εὐχερῶς οὐδὲν ἀναλογιζόμενοι εἰμὴ
 τὸν τσοπάνον καὶ τὴν ὀπλοφορίαν!

— Ἐδῶ, καπτάνε, ἔχουμε τὰ μαγαζιά μας·
 μοι εἶπεν ὁ ἀγαθὸς Στεφανῆς ὅταν ἐρθᾶσαμεν
 πρὸ τῆς Συναρχόβρυσις, δεικνύων μοι τὴν κάτω
 χαράδραν.

Ἡπόρησα πῶς εἴνε δυνατόν νὰ εὐρίσκωνται μα-
 γαζιά εἰς τὴν ἐρημίαν ἐκείνην· ἐν τούτοις παρετή-
 ρησα δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ περιμένων νὰ ἴδω τίποτε
 οἰκίσκους. Ἀλλ' εἰς δευτέρᾳ μου ἐρώτησιν ἐμα-
 θον παρὰ τοῦ Στεφανῆ — ἀπὸ τοῦ ὁποίου, εἰρή-
 σθω ἐν παρόδῳ, ἀνέλαθον τὸ καπετανλίκι διότι
 ἐπλησιάζομεν εἰς τὴν στάνην — ὅτι μαγαζιά λέ-
 γουν οἱ χωρικοὶ τὰ σπήλαια τοῦ βουνοῦ, ἐντὸς
 των ὁποίων φυλάσσουν ἀσφαλῶς τὸν πάγον. Καὶ

ὅτι τὸν πάγον αὐτὸν κατασκευάζουν οὕτω πῶς.
 Ἀνοίγουν λεκάνην μεγάλην, τὴν καθαρίζουν κα-
 λῶς, ἔπειτα στρέφουν τὸ νερὸν καταρρέοντος ὄρυ-
 κίου καὶ τὴν γεμίζουν. Ἐπειτα στρέφουν ἄλλου
 τὸ ρεῦμα καὶ ἀφίουν τὸ νερὸν τῆς λεκάνης, τὸ
 ὁποῖον ὑπὸ τὸ δριμύ ψύχος παγώνει· εἴτα ἔρχο-
 νται οἱ χωρικοὶ μετὰ τοὺς πελέκεις, κόπτουν εἰς τε-
 μάχια τὸν πάγον καὶ τὸν ἀποθέτουν εἰς καθαρά
 καὶ ἀνήλια σπήλαια, ἀπ' αὐτοῦ δὲ φέρουν καὶ πω-
 λοῦν εἰς Λάρισαν τὸ καλοκαίρι πρὸς 30 λεπτὰ
 τοὐλάχιστον τὴν ὁρὰν.

— Καὶ κερδίζετε τίποτε; ἠρώτησα τὸν Στε-
 φανῆν.

— Ἀμ' ἔπειτ' ἀπὸ τὰ γίδια καὶ τὰ κάρβουνα,
 μ' αὐτὸν πορεύομε τὰ σπῆτια μας, μοι ἀπήντησεν.

Ἐν τούτοις ἐρθᾶσαμεν εἰς τὴν στάνην ὅπου ὁ
 τσοπάνος ἔσπευσε νὰ μᾶς ὑποδεχθῇ μετὰ τινος
 ἄλλου χωρικοῦ ὃν προσέλαθε, φαίνεται, βοηθόν
 ἵνα ἐξαρκέσῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μας. Εὐρομεν καὶ
 τὸ γάλα ψυχραίνόμενον καὶ τὸ ψητὸν ἑτοιμον καὶ
 δύο μαῦρους ἄρτους καὶ γιγαντιαίαν τσότραν πλή-
 ρη οἶνου καὶ τὴν τυρόπηταν εἰς τὸ ταψί. Ἐστρώ-
 θημεν ἐπὶ προχείρῳ, ἐκ κλάδων ἐλάτου, τραπέζης,
 ἐφάγομεν καὶ ἐπίομεν ἡρωϊκώτατα καὶ ὑπηρετή-
 θημεν ἀλύπητα.

Καὶ ἰδοὺ διατὶ οἱ καπετάνιοι δὲν φοβοῦνται τὰ
 τσοπανόσκυλα.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΗΧΩ

Ὅπως πρὸς εὐρεσιν τοῦ αἰτίου ἀνεξηγήτων τι-
 νῶν ἡθῶν καὶ αἰσθημάτων τῆς σημερινῆς ἀνθρω-
 πότητος, εἴνε χρεῖα ἀναδρομῆς μέχρι τῆς παιδι-
 κῆς αὐτῆς ἡλικίας, οὕτω πρὸς ἐπεξηγήσιν παρα-
 δόξων τινῶν τάσεων καὶ ψυχικῶν διαθέσεων των
 ἀτόμων, εἴνε χρεῖα νὰ προστρέχωμεν εἰς τὰ
 πρῶτα αὐτῶν ἔτη, ὅτε βαθέως ἐνεχράσσοντο αἱ
 ἐντυπώσεις.

Κατὰ τὰς ἡμέρας των Ἀπόκρεων αἰσθάνομαι
 πάντοτε μίαν ἀκατανίκητον δυσθυμίαν. Εἴτε
 διασκεδάζω, εἴτε δὲν διασκεδάζω, εἴτε ἔχω λό-
 γους νὰ ἤμαι δυσηρεστημένος, εἴτε δὲν ἔχω κα-
 νένα, εἴτε εἰς τὴν πατρίδα μου, εἴτε εἰς τὴν ξε-
 νητείαν, παντοῦ καὶ πάντοτε, ἀρκεῖ νὰ εἴνε Ἀ-
 πόκρεως διὰ νὰ θεωρῶμαι ἡ δυστυχεσττέρα ὑπαρ-
 ξις, ἐξ ὧν βαρύνουσι τὸν ἄθλιον αὐτὸν πλανή-
 την. Ὑπῆρξεν ἐν τούτοις ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν
 τὰς Ἀπόκρεως ἤμην τῷ ὄντι δυστυχής· καὶ αὕτη
 ἦτο ἡ παιδική μου ἡλικία. Ἐξῶν εἰς μίαν πόλιν,
 ζημιζομένην κυρίως διὰ τὸ Ἐκρναθάλι της. Χο-
 ροί, παραστάσεις, τρέλα, εὐθυμία· ὅλος ὁ κόσμος
 ἀνάστατος. Ἀλλ' ἔξων συγχρόνως καὶ εἰς μίαν
 οἰκογένειαν μετ' αὐστηρὸν χαλινόν, διὰ τὴν ὁποίαν